

HANDBOEK PERSONENBELASTING 2021-2022

Fiscale Handboeken

Handboek personenbelasting 2021-2022

Prof. dr. I. VAN DE WOESTEYNE

Volledig geactualiseerd tot 17 augustus 2021
(geïndexeerde bedragen aanslagjaren 2021 en 2022 zie p. 869 e.v.)

INTERSENTIA

Antwerpen – Gent – Cambridge

Handboek personenbelasting 2021-2022

I. Van De Woestyne

© 2021 Lefebvre Sarrut Belgium NV
Hoogstraat 139/6 – 1000 Brussel

ISBN 978-94-000-1351-3

D/2021/7849/146

NUR 826

Gedrukt in de Europese Unie

Verantwoordelijke uitgever: Paul-Etienne Pimont, Lefebvre Sarrut Belgium NV

Lay-out: Crius Group, Hulshout

Omslagontwerp: Stefaan Verboven | LetterLust

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Ondanks alle aan de samenstelling van de tekst bestede zorg, kunnen noch de auteurs noch de uitgever aansprakelijkheid aanvaarden voor eventuele schade die zou kunnen voortvloeien uit enige fout die in deze uitgave zou kunnen voorkomen.

Dit boek is eveneens digitaal beschikbaar op www.jurisquare.be.

DE AUTEUR

Prof. dr. Inge Van De Woesteyne
Hoofddocent Universiteit Gent

INHOUD

Hoofdstuk 1.

Het toepassingsgebied van de personenbelasting.	1
I. Bevoegdheid om belastingen te heffen	1
II. Het begrip ‘rijksinwoner’	2
A. Woonplaats	3
B. Zetel van fortuin	4
C. Overleden rijksinwoner	5
D. Dubbele fiscale woonplaats	6
III. Bewijslast	7
IV. Bijzondere gevallen	8
A. Op grond van het WIB	8
B. Op grond van internationale verdragen	10
C. Op grond van administratieve onderrichtingen	11
1. Werknemers in een land zonder dubbelbelastingverdrag	11
2. Buitenlandse kaderleden	13

Hoofdstuk 2.

De berekening van de personenbelasting.	17
I. Soorten inkomsten	17
II. Globalisatie van inkomsten	18
III. Belasting als alleenstaande of gemeenschappelijke aanslag	19
A. Gemeenschappelijke aanslag	19
B. Belasting als alleenstaande	19
1. Principe	19
2. Uitbreiding naar gehuwden en wettelijk samenwonenden	20
3. Overlijden van de echtgenoot/wettelijk samenwonende	21
4. Feitelijke scheiding	21
IV. Decumul bij een gemeenschappelijke aanslag	22
V. Schema	23
VI. Evenredige beperking van bedragen in het WIB	25
VII. Indexering	28
A. Bedragen andere dan onder B tot E	28
1. Te indexeren bedragen	28
2. Eerste opschorting van indexering (aanslagjaren 1994-1999)	30

3.	Tweede opschorting van indexering (aanslagjaren 2015-2018).....	31
4.	Derde opschorting van indexering (aanslagjaren 2021-2024)	32
5.	Afrondingsregels.....	32
6.	Minimumbedrag.....	33
B.	Onkostenvergoeding kunstenaars.....	33
C.	Niet-recurrente resultaatsgebonden voordelen.....	33
D.	Minimum brutoloon.....	34
E.	Kadastraal inkomen	34
	Hoofdstuk 3.	
	Inkomsten van onroerende goederen	37
I.	Belastbare personen	37
II.	Goederen die onroerende inkomsten opleveren	38
A.	Ongebouwde onroerende goederen	38
B.	Gebouwde onroerende goederen.....	39
C.	Materieel en outillage	39
1.	Onroerend door incorporatie	40
2.	Onroerend door bestemming	41
III.	Opbrengsten uit te sluiten als onroerend inkomen.....	42
A.	Meerwaarden	42
B.	Onroerende inkomsten met beroepskarakter.....	42
C.	Onroerende inkomsten gekwalificeerd als diverse inkomsten.....	43
IV.	Kadastraal inkomen.....	44
A.	Vaststelling van het kadastraal inkomen.....	44
B.	Schatting, herschatting en herziening	46
1.	Schatting en herschatting	46
2.	Buitengewone en speciale herziening	47
V.	Vaststelling van het netto onroerend inkomen	47
A.	Vaststelling van het bruto onroerend inkomen	47
1.	Niet verhuurd.....	48
2.	Verhuurd.....	48
a.	Verhuurd aan een natuurlijke persoon voor privégebruik	48
b.	Verhuurd overeenkomstig de pachtwetgeving voor land- of tuinbouw.....	49
c.	Verhuurd aan een rechtspersoon voor bewoning	50
d.	Verhuurd in andere omstandigheden	50
3.	Combinatie van onroerende en roerende verhuur.....	58
4.	Vestiging of overdracht van erfpacht, opstal of gelijkaardige onroerende rechten.....	58

a.	Toepassingsgebied	58
b.	Vergoedingen en voordelen	59
c.	Verdeling tussen opstalgever en opstalhouder	60
5.	Bijzonderheden bij het vaststellen van het bruto onroerend inkomen.	61
a.	Vaststelling of wijziging van het kadastraal inkomen tijdens het belastbare tijdperk.	61
b.	Wijziging van belastingplichtige tijdens het belastbare tijdperk	62
c.	Wijziging van de bestemming van een onroerend goed.	62
d.	Goederen in onverdeeldheid.	63
6.	Vrijstellingen en verminderingen.	63
a.	Eigen woning.	63
b.	Onroerende goederen bestemd voor bepaalde doeleinden	65
c.	Verhuring onder loopbaanpacht	71
d.	Overdracht erfpacht, opstal of een gelijkaardig onroerend recht.	72
e.	Onproductieve en vernielde onroerende goederen.	73
B.	Van het bruto onroerend inkomen aftrekbare kosten	80
1.	Onderhouds- en herstellingskosten	80
2.	Interestaftrek	81
a.	Federale bevoegdheid.	81
b.	Voorwaarden.	82
3.	Aftrek door erfpachter of opstalhouder.	87

Hoofdstuk 4.

	Inkomsten van roerende goederen en kapitalen.	89
I.	Belastbare personen	89
II.	Belastbare roerende inkomsten	90
A.	Belastbare materie	90
B.	Opbrengsten uit te sluiten als roerend inkomen.	90
1.	Meerwaarden	90
2.	Roerende inkomsten met beroepskarakter.	91
3.	Roerende inkomsten gekwalificeerd als diverse inkomsten.	91
C.	Dividenden	92
1.	Belastbare dividenden	92
a.	Eigenlijke inkomsten	92
b.	Terugbetaling van kapitaal	94
c.	Aflossing van het kapitaal.	101

d.	Terugbetaling van uitgiftepremies.	101
e.	Gehele of gedeeltelijke verdeling van een vennootschap of verkrijging van eigen aandelen.	102
f.	Uitkeringen van juridische constructies.	104
g.	Interesten van voorschotten.	106
2.	Vrijstellingen.	111
3.	Tarieven van de roerende voorheffing en personenbelasting.	112
a.	Tarief van 30%.	112
b.	Tarieven van 20% of 15%.	113
c.	Tarieven van 17%/20% of 5%.	115
d.	Tarieven van 17%, 10% of 5%.	116
e.	Tarief van 15%.	118
4.	Vrijstellingen van roerende voorheffing.	119
a.	Verkrijging van eigen aandelen en gedeeltelijke verdeling van het vennootschapsvermogen.	119
b.	Toekenningen uit definitief belaste reserves of uit ten name van de vennoten belaste reserves.	119
c.	Dividend na kapitaalvermindering.	120
d.	Spin-offs.	120
e.	Inkomsten toegekend door een beleggingsfonds.	121
D.	Interesten.	121
1.	Inkomsten van leningen en van elke andere schuldvoordring.	121
a.	Belastbare interesten.	121
b.	Vrijstellingen.	128
c.	Tarieven van de roerende voorheffing en personenbelasting.	129
2.	Inkomsten van gelddeposito's.	130
a.	Belastbare inkomsten.	130
b.	Vrijstellingen.	130
c.	Tarieven van de roerende voorheffing en personenbelasting.	132
3.	Instellingen voor collectieve belegging.	132
a.	Belastbare inkomsten.	132
b.	Tarieven van de roerende voorheffing en personenbelasting.	136
4.	Kapitalen uit individuele levensverzekeringscontracten.	136
a.	Belastbare kapitalen.	136
b.	Vrijgestelde kapitalen.	138
c.	Belastbaar bedrag.	139

d.	Tarieven van de roerende voorheffing en personenbelasting	139
E.	Verhuring, verpachting, gebruik en concessie van roerende goederen	139
1.	Belastbare inkomsten	139
2.	Belastbaar bedrag	141
3.	Tarieven van de roerende voorheffing en personenbelasting	142
F.	Inkomsten begrepen in lijfrenten of tijdelijke renten	142
1.	Belastbare inkomsten	142
2.	Belastbaar bedrag	143
3.	Tarieven van de roerende voorheffing en personenbelasting	144
G.	Auteursrechten	144
1.	Belastbare inkomsten	144
2.	Belastbaar bedrag	146
3.	Tarieven van de roerende voorheffing en personenbelasting	146
H.	Belastbaar tijdstip	146
I.	Roerende voorheffing	147
1.	Schuldenaar	147
2.	Inhouding	148
3.	Grondslag	148
4.	Betalingstermijn	149
5.	Vrijstelling of verzaking	149
J.	Aangifte in de personenbelasting	149
1.	Roerende inkomsten waarvoor roerende voorheffing is ingehouden	149
2.	Roerende inkomsten waarvoor geen roerende voorheffing werd ingehouden	151
3.	Vrijgestelde roerende inkomsten waarvoor roerende voorheffing werd ingehouden	152
K.	Grondslag in de personenbelasting	152
1.	Bruto roerend inkomen	152
2.	Van het bruto roerend inkomen aftrekbare kosten	153
a.	Innings- en bewaringskosten	153
b.	Interesten	153
c.	Verhuring, verpachting, gebruik en concessie van roerende goederen en auteursrechten	153

Hoofdstuk 5.

Beroepsinkomsten	155
I. Categorieën beroepsinkomsten	155
II. Inkomsten uit een beroepsactiviteit	156
III. Sociale en culturele vrijstellingen	157
IV. Belastbaar nettoberoepsinkomen	159

Hoofdstuk 6.

Winst	163
I. Belastbare personen	163
A. Handelonderneming	163
B. Nijverheidsonderneming	164
C. Landbouwonderneming	164
D. Uitbreiding naar vennootschappen	164
II. Het winstbegrip	166
A. Nettoactiefbenadering	166
B. Verhouding met het boekhoudrecht	168
C. Boekhoudverplichtingen van de natuurlijke persoon	169
III. Belastbare winst	171
A. Omschrijving	171
B. Ogenblik van belastbaarheid	171
1. Zekere en vaststaande schuldvordering	171
2. Opschortende voorwaarde	173
3. Ontbindende voorwaarde	173
4. Voorschotten	173
5. Overlopende rekeningen	174
6. Disconto in vorderingen	174
a. Boekhoudkundig	174
b. Fiscaal	175
7. Subsidies	175
a. Boekhoudkundig	175
b. Fiscaal	176
8. Verkrijging van activa om niet	178
C. Niet-gerealiseerde winsten	178
1. Situering	178
2. Begrip ‘abnormale of goedgunstige voordelen’	179
3. In aanmerking komen voor het bepalen van de belastbare inkomsten van de verkrijger	179
4. Art. 26, al. 2 WIB	180
5. Verhouding met art. 49 WIB	181
6. Toepassing van art. 54 WIB	181

D.	Exploitatiewinst	182
1.	Algemeen	182
2.	Het loon van de ondernemer	183
3.	Voordelen van alle aard	183
a.	Omschrijving	183
b.	Waardering	184
c.	Vermindering van beroepskosten	185
d.	Voordeel aan zichzelf	185
4.	Inkomsten uit speculatie	185
5.	Terugbetaling van ontleende kapitalen	186
6.	Sommen gebruikt voor de uitbreiding van de onderne- ming of om de waarde van activa te verhogen	186
a.	Boekhoudkundig	186
b.	Fiscaal	187
7.	Reserves, voorzorgsfondsen of voorzieningen	187
a.	Reserves	188
b.	Voorziening	188
c.	Waardeverminderingen op vorderingen	193
8.	Compensatievergoedingen voor een vermindering van de werkzaamheid	197
a.	Omschrijving	197
b.	Taxatieregime	198
9.	Compensatievergoedingen voor een tijdelijke winstder- ving	199
a.	Omschrijving	199
b.	Taxatieregime	201
10.	Opname in de winst van de overeenkomstig art. 67 <i>sexies</i> WIB gevraagde vrijstelling	202
11.	Steun aan de landbouw	202
E.	Waardevermeerderingen van bedrijfsactiva en waardevermin- deringen van passiva	203
1.	Omschrijving	203
2.	Waardevermeerderingen van bedrijfsactiva	203
a.	Belastbare waardevermeerderingen van bedrijfsac- tiva	203
b.	Vrijgestelde waardevermeerderingen van bedrijfsac- tiva	208
c.	Uitgestelde en gespreide taxatie	214
d.	Afzonderlijke aanslagvoet van 16,5%	217
3.	Waardeverminderingen van passiva	217
a.	Uitgedrukte niet-verwezenlijkte waardeverminde- ringen	218

	b.	Winst uit de homologatie van een reorganisatieplan en uit de vaststelling van een minnelijk akkoord	218
F.		Onderwaarderingen van activa en overwaarderingen van passiva	219
	1.	Omschrijving	219
	2.	Onderwaardering van activa	219
	3.	Overwaardering van passiva	220
	4.	Bijzondere aanslagtermijn van art. 361 WIB	221
G.		Reconstitutiemeerwaarden	221
IV.		Beroepskosten	222
	A.	Werkelijke beroepskosten	222
	1.	Voorwaarden van aftrekbaarheid	222
	a.	De kost moet gedaan of gedragen zijn om belastbare inkomsten te verkrijgen of te behouden	222
	b.	De kost moet tijdens het belastbaar tijdperk gedaan of gedragen zijn	226
	c.	De echtheid en het bedrag van de kost moeten worden bewezen	228
	2.	Kosten uit waardering	230
	a.	Waardeverminderingen	231
	b.	Voorraadwijzigingen	234
	c.	Afschrijvingen	234
	3.	Kosten met betrekking tot onroerende goederen	249
	4.	Interesten van leningen	250
	a.	In de onderneming aangewende kapitalen	250
	b.	Beperking van de aftrek	250
	5.	Lasten, renten en soortgelijke uitkeringen betreffende de onderneming	252
	6.	Commissies, erelonen en vergoedingen toegekend aan niet-personeelsleden	253
	a.	Bedoelde kosten	253
	b.	Individuele fiches en samenvattende opgaven	254
	c.	Landen met aanzienlijk gunstigere belastingregeling	257
	7.	Bezoldigingen van het personeel, met inbegrip van de ermee verband houdende kosten	258
	a.	Bezoldigingen van het personeel	258
	b.	Kosten die verband houden met de bezoldigingen	261
	8.	Door de werkgever uitgekeerde pensioenen	267
	9.	Persoonlijke socialezekerheidsbijdragen	268
	a.	Gewoon sociaal statuut	268
	b.	Aanvullend pensioen	270

10.	Bijdragen verzekering arbeidsongeschiktheid wegens ziekte en invaliditeit	271
11.	Creëren kinderopvang	272
12.	Giften in natura	273
13.	Consumptiecheques	273
14.	Beroepskosten aftrekbaar voor 120%.	274
	a. Kosten van beveiliging.	274
	b. Kosten ter bevordering van het fietsgebruik	274
15.	Beroepskosten waarvan de aftrek wordt beperkt.	275
	a. Restaurantkosten	275
	b. Receptiekosten	278
	c. Relatiegeschenken	280
	d. Maaltijdcheques	281
	e. Verplaatsingskosten	282
	f. Mobiliteitsvergoeding (wet 30 maart 2018)	292
16.	Niet-aftrekbare beroepskosten	293
	a. Kosten van persoonlijke aard	293
	b. Belastingen	293
	c. Boeten.	294
	d. Kledijkosten.	298
	e. Kosten m.b.t. jacht, visvangst, jachten en lusthuizen	300
	f. Kosten die op onredelijke wijze de beroepsbehoeften overtreffen	301
	g. Sociale voordelen	301
	h. Sport-/cultuur- of ecocheques	306
	i. Toezeggingen medische kosten, afhankelijkheid, ernstige aandoeningen en andere persoonsverzekeringen	306
	j. Omkoping	307
	k. Terugbetaalde vrijgestelde vergoedingen	307
	l. Compenserende toeslag startersjobs	308
	m. Rechtsbijstandverzekering	308
B.	Forfaitaire beroepskosten	308
C.	Progressief en afzonderlijk belastbare inkomsten	309
	1. Werkelijke beroepskosten	309
	2. Forfaitaire beroepskosten	310
D.	Meerdere beroepsactiviteiten.	310
V.	Aftrekken van de nettowinst	311
	A. Bijkomend personeel	311
	1. Art. 67 WIB	311
	2. Wet van 10 februari 1998 – art. 67ter WIB	312
	B. Stagebonus	313
	C. Sociaal passief ingevolge het eenheidsstatuut	314

D.	Investeringsaftrek	315
1.	In aanmerking komende investeringen.....	315
a.	Materiële en immateriële vaste activa	316
b.	Nieuwe vaste activa	317
c.	Afschrijfbare activa	318
d.	Uitsluitend voor beroepsdoeleinden gebruikt.....	318
2.	Categorieën van investeringen	319
3.	Berekening van de investeringsaftrek	320
a.	Grondslag.....	320
b.	Eenmalige aftrek.....	320
c.	Gespreide aftrek	321
d.	Overdracht van de investeringsaftrek.....	322
E.	Vrijstelling voor toekomstige beroepsverliezen	322
VI.	Verliezen.....	323

Hoofdstuk 7.

Baten van vrije beroepen, ambten, posten en winstgevende bezigheden ... 325

I.	Belastbare personen	325
A.	Vrije beroepen	325
B.	Ambten of posten.....	326
C.	Winstgevende bezigheden	326
D.	Uitbreiding naar vennootschappen.....	327
II.	Belastbare baten	328
A.	Algemeen.....	328
1.	Omschrijving.....	328
2.	Ogenblik van belastbaarheid.....	328
a.	Ontvangst	328
b.	Zekere en vaststaande schuldvordering	330
B.	Ontvangsten	330
1.	Belastbare baten.....	330
2.	Vrijgestelde baten	330
3.	Taxatieregime	331
C.	Voordelen van alle aard.....	332
D.	Verwezenlijkte meerwaarden op bedrijfsactiva	334
E.	Compensatievergoedingen voor een vermindering van de werkzaamheid	335
F.	Compensatievergoedingen voor een tijdelijke derving van baten.....	335
G.	Vergoedingen van parlementaire mandatarissen.....	336
H.	Vergoedingen van provincieraadsleden.....	337
I.	Opname in de baten van de overeenkomstig art. 67 <i>sexies</i> WIB gevraagde vrijstelling	337

III.	Beroepskosten	337
	A. Werkelijke beroepskosten	338
	1. Algemeen	338
	2. Collectieve akkoorden	339
	a. Advocaten	339
	b. Gerechtsdeurwaarders	340
	c. Zelfstandige kinderopvang	341
	B. Forfaitaire beroepskosten	341
IV.	Aftrekken van de nettobaten	342

Hoofdstuk 8.

	Winsten en baten i.v.m. een voorheen uitgeoefende werkzaamheid	345
I.	Belastbare personen	345
II.	Belastbare inkomsten	345
	A. Bedoelde inkomsten	345
	B. Volledige of gedeeltelijke stopzetting van de activiteit	346
	1. Volledige stopzetting	346
	2. Gedeeltelijke stopzetting	346
	3. Inkrimping van de activiteit	347
	C. Retroactieve inbreng in een vennootschap	347
III.	Belastbare stopzettingsmeerwaarden	348
	A. Beroepsvermogen	348
	B. Uit hoofde of naar aanleiding van de stopzetting	349
	1. Principe	349
	2. Desaffectatie	349
	C. Verkregen meerwaarden	351
	1. Principe	351
	a. Vrijwillig verwezenlijkte meerwaarde	351
	b. Gedwongen verwezenlijkte meerwaarde	352
	2. Overdracht tegen een variabele prijs	352
	3. Overdracht tegen betaling van een lijfrente	352
	D. Vastgestelde meerwaarden	353
	E. Belastbaar bedrag van de stopzettingsmeerwaarde	353
	F. Taxatieregime	354
	1. Immateriële activa	354
	2. Materiële vaste activa, financiële vaste activa en aandelen	356
	3. Andere activa	356
	4. Uitsplitsing van de prijs	356
IV.	Vrijgestelde stopzettingsmeerwaarden	357
	A. Monetaire meerwaarden	357
	B. Het voortzettingstelsel	357
	1. Principe	357

2.	Fiscale gevolgen in hoofde van de persoon die de beroepsactiviteit voortzet.	358
C.	Inbreng in een vennootschap.	359
1.	Principe.	359
2.	Voorwaarden voor belastingvrijstelling.	360
a.	Inbreng van een bedrijfsafdeling of algemeenheid van goederen.	361
b.	Inbrengverkrijgende vennootschap.	361
c.	Antirechtsmisbruikbepaling.	362
3.	Fiscale gevolgen in hoofde van de inbrenggenietende vennootschap.	362
4.	Fiscale gevolgen in hoofde van de inbrenger.	362
D.	De inbreng in een vennootschap erkend als landbouwonderneming.	363
1.	Principe.	363
2.	Fiscale gevolgen in hoofde van de inbrenggenietende vennootschap.	364
3.	Fiscale gevolgen voor de inbrenger.	364
4.	Latere optie voor de toepassing van de vennootschapsbelasting.	364
V.	Nawinsten en nabaten.	364
A.	Bedoelde inkomsten.	364
B.	Toepassingen.	365
C.	Taxatieregime.	365
VI.	Na de stopzetting verkregen compensatievergoedingen.	366
A.	Bedoelde inkomsten.	366
B.	Taxatieregime.	366
VII.	Beroepskosten.	367
A.	Aftrekbare beroepskosten.	367
B.	Tijdstip van aftrek.	368

Hoofdstuk 9.

Bezoldigingen van loon- en weddetrekkenden. 371

I.	Belastbare personen.	371
A.	Dienstbetrekkingen.	371
B.	Onder gezag.	372
C.	Opbrengst van arbeid.	373
1.	Betekenis.	373
2.	Arbeidsovereenkomst.	373
3.	Opleidingsovereenkomst.	374
4.	Vrijwilligerswerk.	374
5.	Verenigingswerk.	378

II.	Belastbare bezoldigingen	378
A.	Algemeen	378
1.	Omschrijving	378
2.	Ogenblik van belastbaarheid	380
B.	Eigenlijke bezoldigingen	381
1.	Belastbare bezoldigingen	381
2.	Vrijgestelde bezoldigingen	382
a.	Kosten eigen aan de werkgever	382
b.	Niet-recurrente resultaatsgebonden voordelen	390
c.	Eenmalige innovatiepremies	392
d.	Werknemersparticipaties in het kapitaal en winst- premie	393
e.	Startersjobs	398
f.	Flexi-jobs	399
g.	Overuren	400
h.	Forfaitaire vergoedingen aan kunstenaars	401
i.	Forfaitaire vergoedingen voogdij	402
3.	Taxatieregime	402
a.	Gemiddelde aanslagvoet van het laatste vorige jaar met twaalf maanden belastbare beroepsinkomsten	403
b.	Gemiddelde aanslagvoet m.b.t. het geheel van de andere belastbare inkomsten	404
c.	Afzonderlijke taxatie tegen 33%	405
d.	Afzonderlijke taxatie tegen 16,5% of 33%	406
e.	Afzonderlijke taxatie tegen 10,38%	407
C.	Voordelen van alle aard	408
1.	Algemeen	408
2.	Belastbare voordelen van alle aard	408
a.	Voordelen in natura	409
b.	Ten laste nemen van eigen kosten van de werknemer	410
3.	Waardering van de anders dan in geld behaalde voorde- len	413
a.	Werkelijke waarde	413
b.	Forfaitaire waardering	414
4.	Vrijgestelde voordelen	437
a.	Woon-werkverplaatsingen	437
b.	Saldo van het mobiliteitsbudget (wet 17 maart 2019)	443
c.	PC-Privé	444
d.	Sociale voordelen	445
e.	Elektronische maaltijdcheques, sport- en cultuur- cheques of ecocheques	448
f.	Consumptiecheques	451

g.	Verwerven van aandelen	452
h.	Aanvullende pensioentoezegging	453
i.	Verzekering aanvullende uitkeringen bij overlijden of arbeidsongeschiktheid	456
j.	Verzekering medische kosten	456
k.	Verzekering afhankelijkheid, ernstige aandoeningen en andere persoonsverzekeringen	458
D.	Vergoedingen verkregen bij het stopzetten van de arbeid of het beëindigen van de arbeidsovereenkomst	461
1.	Belastbare vergoedingen	461
2.	Vrijgestelde vergoedingen	463
a.	Morele schadevergoeding	463
b.	Ontslagcompensatievergoeding	464
c.	Opleidingsbudget	464
3.	Taxatieregime	465
E.	Compensatievergoedingen voor een tijdelijke derving van bezoldigingen	465
1.	Belastbare vergoedingen	465
a.	Wettelijke vergoedingen	466
b.	Extrawettelijke vergoedingen	467
2.	Vrijgestelde vergoedingen	468
3.	Taxatieregime	469
F.	Bezoldigingen verkregen na stopzetting	469
1.	Omschrijving	469
2.	Taxatieregime	470
III.	Beroepskosten	470
A.	Werkelijke beroepskosten	470
1.	Algemeen	470
2.	Aftrekbare beroepskosten	471
a.	Woon-werkverkeer	471
b.	Onroerende goederen	472
c.	Afschrijvingen	474
d.	Studiekosten	474
e.	Vakbondsbijdragen	476
f.	Syndicaal afgevaardigde	476
g.	Afscheidsdrink	476
h.	Vervangingsinkomsten	476
3.	Niet-aftrekbare beroepskosten	477
a.	Bijzondere bijdrage voor de sociale zekerheid	477
b.	Bedrijfsvoorheffing	477
c.	Bijdragen politieke partij	478
B.	Forfaitaire beroepskosten	478

1.	Gewone forfaitaire beroepskosten	478
2.	Aanvullende forfaits	479
	a. Lange woon-werkverplaatsingen	479
	b. Bezoldigden tewerkgesteld in een land buiten Europa	479
3.	Bijzonder forfait.	479

Hoofdstuk 10.

	Bezoldigingen van bedrijfsleiders	481
I.	Belastbare personen	481
	A. Art. 32, al. 1, 1° WIB	481
	B. Art. 32, al. 1, 2° WIB	483
	C. Vennootschap in fiscale zin	483
II.	Belastbare bezoldigingen	484
	A. Algemeen	484
	1. Omschrijving	484
	2. Ogenblik van belastbaarheid	485
	B. Tantièmes en andere bezoldigingen	486
	1. Belastbare bezoldigingen	486
	2. Vrijgestelde bezoldigingen	486
	3. Taxatieregime	487
	C. Voordelen van alle aard	487
	1. Belastbare voordelen van alle aard	487
	2. Vrijgestelde voordelen	490
	a. Woon-werkverplaatsingen	490
	b. Sociale voordelen	491
	c. Elektronische maaltijdcheques, sport-/cultuur- of ecocheques	491
	d. Aanvullende pensioentoezegging	491
	e. Verzekering aanvullende uitkeringen bij overlijden of arbeidsongeschiktheid	493
	f. Verzekering van medische kosten/afhankelijkheid, ernstige aandoeningen en andere persoonsverzeke- ringen	494
	D. Vergoedingen verkregen bij het stopzetten van de arbeid	494
	1. Omschrijving	494
	2. Taxatieregime	495
	E. Compensatievergoedingen voor een tijdelijke derving van bezoldigingen	495
	1. Omschrijving	495
	2. Vrijgestelde vergoedingen	496
	3. Taxatieregime	496

F.	Bezoldigingen verkregen na stopzetting	496
1.	Omschrijving	496
2.	Taxatieregime	497
G.	Geherkwalificeerde huur	497
III.	Beroepskosten	497
A.	Werkelijke beroepskosten	498
1.	Algemeen	498
2.	Aftrekbare beroepskosten	498
a.	Interesten van leningen	499
b.	Dragen van verliezen geleden door de vennootschap ..	501
c.	Borgstelling	504
B.	Forfaitaire beroepskosten	505

Hoofdstuk 11.

	Bezoldigingen van meewerkende echtgenoten	507
I.	Belastbare personen	507
II.	Belastbare bezoldigingen	508
III.	Beroepskosten	508
A.	Werkelijke kosten	509
B.	Forfaitaire kosten	509

Hoofdstuk 12.

	Pensioenen, renten en als zodanig geldende toelagen	511
I.	Belastbare personen	511
II.	Belastbare pensioenen	511
A.	Omschrijving	511
B.	Belastbaar tijdstip	514
C.	Pensioenen die betrekking hebben op de beroepswerkzaam- heid of wettelijke sociale beschermingsregeling	514
1.	Wettelijke pensioenen	515
a.	Eigenlijke pensioenen	515
b.	Arbeidsongevallen en beroepsziekten	515
2.	Extrawettelijke pensioenen	517
a.	Aftrekbare beroepskosten	517
b.	Individuele pensioentoezegging zonder externe financiering	517
3.	Wettelijke sociale beschermingsregeling	519
4.	Vrijgestelde pensioenen	519
5.	Taxatieregime	520
a.	Progressief tarief	520

b.	Gemiddelde aanslagvoet m.b.t. het geheel van de andere belastbare inkomsten	520
c.	Omzetting in een fictieve rente	520
d.	Afzonderlijke taxatie tegen 16,5%	521
e.	Afzonderlijke taxatie tegen 33%	522
D.	Aanvullende pensioenen voor zelfstandigen	522
1.	Vrij aanvullend pensioen voor zelfstandigen (VAPZ)	522
2.	Professionele pensioenkassen – RIZIV-contracten	524
3.	Pensioenovereenkomst voor zelfstandigen (POZ)	525
4.	Vrijgestelde pensioenen	526
5.	Taxatieregime	526
a.	Vrij aanvullend pensioen voor zelfstandigen (VAPZ) ..	526
b.	Pensioenovereenkomst voor zelfstandigen (POZ)	527
E.	Vergoedingen tot herstel van een bestendige inkomstender- ving	529
1.	Omschrijving	529
2.	Verzekering “arbeidsongeschiktheid”	530
3.	Taxatieregime	531
F.	Collectieve en individuele pensioentoezeggingen met externe financiering	531
1.	Omschrijving	531
2.	Vrijgestelde bestanddelen	533
a.	Winstdeelnemingen	533
b.	Voorschotten	533
c.	Renten gevormd door afstand van kapitaal	534
3.	Taxatieregime	534
a.	Progressief tarief	534
b.	Omzetting in een fictieve rente	534
c.	Afzonderlijke taxatie tegen 10%, 16,5%, 18%, 20% of 33%	535
G.	Aanvullende pensioenen voor werknemers (VAPW)	540
1.	Omschrijving	540
2.	Taxatieregime	541
a.	Afzonderlijke taxatie tegen 10% of 33%	541
b.	Omzetting in een fictieve rente	541
H.	Individuele levensverzekering	542
1.	Omschrijving	542
2.	Belastingplichtige	542
3.	Vrijgestelde individuele levensverzekeringen	543
4.	Taxatieregime	545
a.	Personenbelasting	545
b.	Taks op het langetermijnsparen	547

I.	Pensioensparen.....	549
1.	Omschrijving.....	549
2.	Belastingplichtige.....	549
3.	Vrijgestelde bestanddelen.....	550
4.	Belastbare grondslag.....	550
5.	Taxatieregime.....	551
a.	Personenbelasting.....	551
b.	Taks op het langetermijnsparen.....	553

Hoofdstuk 13.

Huwelijksquotiënt en toekenning meewerkende echtgenoot..... 557

I.	Situering.....	557
A.	Huwelijksquotiënt.....	557
1.	Gezinnen met één beroepsinkomen.....	557
2.	Gezinnen met twee beroepsinkomens maar waarvan één zeer laag is.....	558
3.	Behoud van de oorspronkelijke kwalificatie.....	558
4.	Huwelijksquotiënt: enkel wanneer in het voordeel van de belastingplichtigen.....	559
5.	Internationale ambtenaren.....	559
B.	Toekenning aan de meewerkende echtgenoot als bedoeld in art. 86 WIB.....	560
1.	Voorwaarden.....	560
2.	Bedrag van de toekenning.....	561

Hoofdstuk 14.

Bedrijfsvoorheffing..... 563

I.	Toepassingsgebied.....	563
II.	Schuldenaars van de bedrijfsvoorheffing.....	566
III.	Kenmerken.....	568
A.	Inhouding van bedrijfsvoorheffing: verplichting en recht.....	568
B.	Verrekening van niet-doorgestorte bedrijfsvoorheffing.....	569
1.	Algemeen.....	569
2.	Volledige vrijstelling.....	570
3.	Gedeeltelijke vrijstelling.....	570
a.	Overwerk (art. 275 ¹ WIB).....	570
b.	Onderzoekers (art. 275 ³ WIB).....	571
c.	Zeevisserij (art. 275 ⁴ WIB).....	573
d.	Ploegen- of nachtarbeid (art. 275 ⁵ WIB).....	573
e.	Sportbeoefenaars (art. 275 ⁶ WIB).....	575
f.	Algemene vrijstelling (art. 275 ⁷ WIB).....	576

g.	Steunzones (art. 275 ⁸ en 275 ⁹ WIB)	577
h.	Kleine startende ondernemingen (art. 275 ¹⁰ WIB)	578
i.	COVID-19-crisis (art. 2 wet 15 juli 2020)	578
j.	Opleiding van werknemers (art. 275 ¹² WIB)	579
4.	Vermindering door te storten bedrijfsvoorheffing met compenserende toeslag startersjobs	580
IV.	Belastbaar tijdstip	581
V.	Betalingstermijn	581
VI.	Berekening van de bedrijfsvoorheffing	582

Hoofdstuk 15.

	Diverse inkomsten	583
I.	Occasionele winsten of baten	583
A.	Belastbare inkomsten	583
1.	Inkomsten behaald buiten een beroepswerkzaamheid	584
2.	Speculatie	584
3.	Enige prestatie, verrichting of dienst	585
4.	Inkomsten behaald uit het normale beheer van het privévermogen	585
B.	Vrijgestelde inkomsten	587
C.	Belastbaar nettobedrag	588
D.	Overdracht van verliezen	588
E.	Ogenblik van belastbaarheid	588
F.	Taxatieregime	589
II.	Deeleconomie en verenigingswerk	589
A.	Deeleconomie	589
B.	Verenigingswerk	590
C.	Beroepsinkomsten	591
D.	Belastbaar nettobedrag	592
E.	Ogenblik van belastbaarheid	592
F.	Taxatieregime	593
III.	Prijzen, subsidies, renten en pensioenen toegekend aan geleerden, schrijvers of kunstenaars	593
A.	Belastbare inkomsten	593
1.	Prijzen	593
2.	Subsidies ontvangen gedurende twee jaar	594
3.	Subsidies ontvangen gedurende meer dan twee jaar, renten en pensioenen	594
B.	Vrijgestelde inkomsten	594
C.	Belastbaar nettobedrag	595
D.	Ogenblik van belastbaarheid	595
E.	Taxatieregime	595

IV.	Uitkeringen tot onderhoud	596
A.	Belastbare inkomsten	596
B.	Persoon aan wie de betaling plaatsvindt	597
C.	Belastbaar nettobedrag	597
D.	Ogenblik van belastbaarheid	597
E.	Taxatieregime	598
1.	Regelmatige betaling	598
a.	Periodieke betaling	598
b.	Kapitaal	598
2.	Retroactieve vaststelling of verhoging door een gerechtelijke beslissing	599
V.	Inkomsten uit onroerende rechten	599
A.	Inkomsten uit onderverhuring of de overdracht van huur van onroerende goederen	599
1.	Belastbare inkomsten	599
2.	Belastbaar nettobedrag	600
a.	Bruto-inkomsten	600
b.	Kosten	601
c.	Voordelen of kosten bestaande uit een eenmalige ontvangst of uitgave	601
B.	Inkomsten uit concessie van het recht om een onroerend goed te gebruiken	602
1.	Belastbare inkomsten	602
2.	Belastbaar nettobedrag	603
C.	Ogenblik van belastbaarheid	603
D.	Taxatieregime	603
VI.	Loten van effecten van leningen	604
A.	Belastbare inkomsten	604
B.	Belastbaar nettobedrag	604
C.	Ogenblik van belastbaarheid	604
D.	Taxatieregime	605
VII.	Opbrengsten van verhuring van jacht-, vis- en vogelvangstrechten	605
A.	Belastbare inkomsten	605
B.	Belastbaar nettobedrag	605
C.	Ogenblik van belastbaarheid	606
D.	Taxatieregime	606
VIII.	Meerwaarden op opgebouwde onroerende goederen	607
A.	Belastbare meerwaarden	607
1.	In België gelegen opgebouwde onroerende goederen	607
a.	Gronden	607
b.	Met gronden gelijkgestelde gebouwde onroerende goederen	607
2.	Zakelijke rechten	608

3.	Buiten de uitoefening van een beroepswerkzaamheid	608
4.	Vervreemding onder bezwarende titel.	609
5.	Verkrijging onder bezwarende titel	610
6.	Minimum bezitsduur van de overgedragen goederen	610
B.	Belastbaar nettobedrag	611
1.	Verkoopprijs of -waarde.	611
a.	Verkoopprijs	611
b.	Verkoopwaarde	611
2.	Verkoopkosten.	612
3.	Verkrijgingsprijs of -waarde	612
4.	Verkrijgingskosten	612
a.	Kosten van verkrijging of overgang	612
b.	Uitgaven	613
c.	Forfait	613
5.	Aantal verlopen jaren tussen verkrijging onder bezwa- rende titel en vervreemding.	613
6.	Vergoeding voor planschade	614
C.	Overdracht van verliezen	614
D.	Ogenblik van belastbaarheid	614
E.	Taxatieregime	615
IX.	Meerwaarden op aandelen	615
A.	Belastbare meerwaarden.	615
1.	Abnormaal beheer van het privévermogen.	615
2.	Meerwaarden op belangrijke deelnemingen.	616
a.	Behoren tot een belangrijke deelneming	617
b.	Overdracht onder bezwarende titel	618
c.	Buiten de uitoefening van een beroepswerkzaam- heid	618
d.	Overdracht aan een buitenlandse rechtspersoon	618
e.	Onrechtstreekse overdrachten	619
3.	Meerwaarden gerealiseerd bij een eerdere overdracht	619
B.	Belastingvrije meerwaarden.	619
C.	Belastbaar nettobedrag	621
1.	Ontvangen prijs	621
2.	Prijs van verkrijging	621
3.	Geen compensatie met verliezen van gelijke aard	622
D.	Taxatieregime	622
X.	Meerwaarden op gebouwde onroerende goederen	622
A.	Belastbare meerwaarden.	622
1.	In België gelegen gebouwde onroerende goederen	622
2.	Zakelijke rechten	623
3.	Buiten de uitoefening van een beroepswerkzaamheid	623
4.	Vervreemding onder bezwarende titel.	623

5.	Verkrijging onder bezwarende titel en minimum bezitsduur	624
B.	Belastbaar nettobedrag	625
1.	Verkoopprijs of -waarde	625
2.	Verkoopkosten	625
3.	Verkrijgingsprijs of -waarde	625
4.	Kosten van verkrijging of overgang	626
5.	Aantal verlopen jaren tussen verkrijging onder bezwarende titel en vervreemding.	626
6.	Kosten van werken en vergoedingen voor schade	627
C.	Overdracht van verliezen	627
D.	Ogenblik van belastbaarheid	627
E.	Taxatieregime	628
XI.	Vergoeding voor ontbrekende coupon	628
A.	Belastbare inkomsten	628
B.	Belastbaar nettobedrag	628
C.	Ogenblik van belastbaarheid	628
D.	Taxatieregime	628
XII.	Vergoedingen voor uitvindingen	629

Hoofdstuk 16.

	Totaal netto-inkomen	631
I.	Begrip	631
II.	Volledige decumul	631
III.	Gemeenschappelijke aanslag	631
IV.	Gehuwden/wettelijk samenwonenden belast als alleenstaanden	633
V.	Inkomsten van kinderen	633

Hoofdstuk 17.

	Van het totale netto-inkomen aftrekbare bestedingen	635
I.	Situering	635
II.	Onderhoudsgelden	635
A.	Aftrekbaar bedrag	635
B.	Voorwaarden	636
1.	Wettelijke verplichting	636
2.	Regelmatige storting	638
3.	Geen gezinslid	639
C.	Uitkeringen in natura	641
D.	Onderhoudsgeld bij compensatie	642
E.	Terugwerkend gedeelte van onderhoudsuitkeringen	642
1.	Principe	642
2.	Maand waarin beslissing wordt genomen	643

3.	Betaald na het belastbare tijdperk waarop zij betrekking hebben.....	643
F.	Verschillende behandeling in hoofde van onderhoudsplichtige en onderhoudsgerechtigde	644
G.	Co-ouderschap	644
H.	Verdeling van de onderhoudsgelden over verschillende belastingplichtigen.....	645

Hoofdstuk 18.

	Toepassen van de belastingtarieven	647
I.	Progressieve aanslagvoeten.....	647
II.	Afzonderlijke aanslagvoeten.....	648
A.	Bestaande tarieven.....	648
B.	Enkel wanneer voordelig	648
C.	Berekening van de gemiddelde aanslagvoet	649

Hoofdstuk 19.

	Berekening van de hoofdsom	653
I.	Situering.....	653
II.	Vermindering voor de belastingvrije som	653
A.	Basisbedrag van de belastingvrije som.....	653
1.	Belastingplichtige die als alleenstaande wordt belast	653
2.	Belastingplichtigen waarvoor een gemeenschappelijke aanslag wordt gevestigd	654
B.	Verhoging van de belastingvrije som voor kinderen en andere personen ten laste.....	655
1.	Principe.....	655
2.	Personen die ten laste kunnen worden genomen.....	655
a.	Kinderen	655
b.	Andere personen.....	656
3.	Voorwaarden om als ten laste van de belastingplichtige te worden beschouwd	656
a.	Deel uitmaken van het gezin van de belastingplichtige.....	657
b.	Begrenzing bestaansmiddelen	665
c.	Geen bezoldigingen genieten die voor de belastingplichtige aftrekbare beroepskosten zijn.....	671
4.	Overheveling van kinderen en andere personen ten laste ...	672
5.	Verhoging van het basisbedrag van de belastingvrije som. ...	673
a.	Kinderen	673
b.	Andere personen.....	673

c.	Criteria om een kind of andere persoon ten laste als gehandicapt aan te merken	675
d.	Toevoeging aan het basisbedrag van de belastingvrije som	676
C.	Verhoging van de belastingvrije som vanwege de gezinssituatie	680
1.	Alleenstaande met kinderlast	680
2.	Handicap van de belastingplichtige	682
3.	Jaar van huwelijk of wettelijke samenwoning	683
D.	Berekening van de vermindering	683
III.	Vermindering voor pensioenen en vervangingsinkomsten (art. 146-154 WIB)	684
A.	Pensioenen en andere vervangingsinkomsten (andere dan onder B en C)	685
1.	Vervangingsinkomsten vermeld in art. 31bis WIB	685
2.	Het totale netto-inkomen bestaat gedeeltelijk uit pensioenen en andere vervangingsinkomsten	686
3.	Hoogte van het belastbaar inkomen	688
4.	Personenbelasting m.b.t. het vervangingsinkomen	688
5.	Verhoging van de aanvullende vermindering	688
B.	Werkloosheidsuitkeringen	688
C.	Wettelijke ziekte- en invaliditeitsuitkeringen	689
D.	Bijkomende vermindering	690
IV.	Vermindering voor inkomsten uit het buitenland (art. 155-156 WIB)	691
A.	Buitenlandse inkomsten	691
1.	Vrijgesteld krachtens een dubbelbelastingverdrag	692
a.	Vrijgesteld met progressievoorbehoud	692
b.	Circulaire van 12 maart 2008	693
2.	Vermindering van de personenbelasting tot de helft	696
3.	Opdeling van de belastbare inkomsten	697
B.	Vermindering voor personeel van internationale organisaties	698
C.	Vermindering voor Europese parlementsleden	699
D.	Vermindering bezoldigingen van internationale tribunalen	699
Hoofdstuk 20.		
Federale en gewestelijke personenbelasting		
		701
I.	Berekening van de gereduceerde belasting Staat	701
II.	Gewestelijke personenbelasting	702
A.	Bevoegdheden	702
B.	Gewestelijke opcentiemen	704
C.	Belastingvermeerderingen	705

D.	Kortingen	705
E.	Belastingverminderingen	706
III.	Belastingverminderingen in het Vlaamse Gewest	706
A.	Volgorde van aanrekening	707
B.	Belastingverminderingen	708
1.	Vermindering voor uitgaven voor het verwerven of het behouden van de eigen woning (art. 145 ³⁷ - 145 ⁴⁶ WIB)	708
a.	Exclusieve bevoegdheid	708
b.	Vermindering voor de woonbonus (art. 145 ³⁷ en 145 ³⁸ WIB) of de geïntegreerde woonbonus (art. 145 ^{38/1} en 145 ^{38/2} WIB)	711
c.	Vermindering in het langetermijnsparen voor kapitaalflossingen en premies levensverzekering (art. 145 ³⁹ en 145 ⁴⁰ WIB)	725
d.	Vermindering in het bouwsparen voor kapitaalflos- singen en premies levensverzekering (art. 145 ⁴¹ en 145 ⁴² WIB)	732
e.	Vermindering voor de gewone interestaftrek en de aftrek van erfpacht- en opstalvergoedingen (art. 145 ⁴³ WIB)	738
f.	Vermindering voor de verrekening van onroerende voorheffing (art. 145 ⁴⁴ WIB)	740
g.	Vermindering voor de bijkomende interestaftrek (art. 145 ⁴⁵ WIB)	741
2.	Vermindering voor vernieuwing van huurwoningen (art. 145 ³⁰ WIB)	747
3.	Vermindering voor onderhoud en restauratie van beschermde monumenten en landschappen (art. 145 ³⁶ WIB)	748
4.	Vermindering voor renovatieovereenkomst (art. 3.1.3- 3.1.9 decreet 27 maart 2009)	750
5.	Vermindering voor wijk-werkcheques en dienstenche- ques (art. 145 ²¹ -145 ²³ WIB)	751
a.	Berekening	751
b.	Aanrekening op saldo van federale personenbelas- ting en terugbetaalbaar belastingkrediet	752
C.	Overflowmechanisme	753
IV.	Federale personenbelasting	753
A.	Volgorde van aanrekening	754
B.	Belastingverminderingen	755
1.	Vermindering voor ingehouden bijdragen voor een aanvullend pensioen (art. 145 ¹ , 1 ^o WIB)	755
a.	Toepassingsgebied	755

b.	Voorwaarden voor belastingvermindering	757
c.	Tarief.	766
2.	Vermindering voor een aanvullend pensioen voor zelfstandigen (art. 145 ¹ , 1 ^o <i>bis</i> WIB)	766
a.	Toepassingsgebied	766
b.	Voorwaarden.	767
c.	Tarief.	770
3.	Vermindering voor uitgaven voor het verwerven of behouden van een woning andere dan de eigen woning	770
a.	Vermindering voor de bijkomende interestaftrek (art. 526, § 1 WIB)	770
b.	Vermindering voor de woonbonus (art. 539 WIB)	772
c.	Federale belastingvermindering in het langetermijnsparen voor kapitaalaflossingen (art. 145 ¹ , 3 ^o WIB)	773
d.	Vermindering in het bouwsparen voor kapitaalaflossingen en premies individuele levensverzekering (art. 526, § 2 WIB)	774
4.	Vermindering voor energiezuinige woningen (art. 535, al. 1 WIB)	776
5.	Vermindering voor interesten van groene leningen (art. 145 ²⁴ , § 3 WIB)	778
6.	Vermindering voor minderwaarden bij gehele verdeling van een private privak (art. 145 ^{26/1} WIB)	779
7.	Vermindering voor elektrische voertuigen (art. 145 ²⁸ WIB)	779
8.	Vermindering voor giften (art. 145 ³³ WIB)	780
9.	Vermindering voor bezoldigingen van een huisbediende (art. 145 ³⁴ WIB)	782
10.	Vermindering voor kinderoppas (art. 145 ³⁵ WIB)	783
a.	Voorwaarden.	783
b.	Berekening.	786
c.	Aanrekening op saldo van gewestelijke personenbelasting en terugbetaalbaar belastingkrediet.	787
11.	Vermindering voor adoptiekosten (art. 145 ⁴⁸ WIB)	787
12.	Vermindering voor een rechtsbijstandsverzekering (art. 145 ⁴⁹ WIB)	788
13.	Vermindering inzake overwerk (art. 154 <i>bis</i> WIB)	789
14.	Vermindering voor kwijtschelding van huur	790
a.	Toepassingsgebied	790
b.	Voorwaarden.	791
c.	Berekening van de belastingvermindering	793

15. Vermindering voor premies voor individuele levensverzekeringscontracten (art. 145 ¹ , 2° WIB)	794
a. Voorwaarden voor belastingvermindering	794
b. Begrenzing in functie van de beroepsinkomsten	796
c. Tarief.	797
16. Vermindering voor werkgeversaandelen (art. 145 ¹ , 4° WIB)	797
a. Voorwaarden voor belastingvermindering	797
b. Begrenzing.	798
c. Tarief.	798
17. Vermindering voor pensioensparen (art. 145 ¹ , 5° WIB)	798
a. Voorwaarden voor belastingvermindering	798
b. Begrenzing.	800
c. Tarief.	800
18. Vermindering voor nieuwe aandelen van startende ondernemingen (art. 145 ²⁶ WIB) of groeibedrijven (art. 145 ²⁷ WIB)	801
a. Kenmerken van de aandelen.	801
b. Beleggingsmodaliteiten	802
c. Hoedanigheid van de vennootschap	803
d. Hoedanigheid van de belegger	805
e. Berekening van de belastingvermindering	806
f. Federale belastingvermeerdering.	807
19. Vermindering voor aandelen van een ontwikkelingsfonds (art. 145 ³² WIB).	808
20. Vermindering voor nieuwe aandelen van noodlijdende vennootschappen (COVID-19-belastingvermindering).	809
a. Kenmerken van de aandelen.	810
b. Beleggingsmodaliteiten	810
c. Hoedanigheid van de vennootschap	810
d. Berekening van de belastingvermindering	811
e. Volgorde van aanrekening	812
f. Overdracht van de belastingvermindering	812
g. Federale belastingvermeerdering.	812
C. Overflowmechanisme	813

Hoofdstuk 21.

Verdere berekening.	815
I. Federale belastingvermeerderingen van de totale belasting	815
A. Opname in het resultaat van de overeenkomstig art. 67sexies WIB gevraagde vrijstelling.	815
B. Niet-tijdige besteding van het opleidingsbudget.	817
C. Terugname belastingvoordeel werkgeversaandelen.	817

D.	Terugname belastingvoordeel nieuwe aandelen van startende ondernemingen of groeibedrijven of COVID-19-aandelen	818
E.	Terugname belastingvoordeel ontwikkelingsfonds	818
F.	Vermeerdering bij gebrek aan voorafbetalingen	818
1.	Toepassingsgebied	818
2.	Vooraf te betalen bedrag	819
3.	Belastingverhoging	820
G.	Vermeerdering bij overschrijding van de maximale steunintensiteit	821
II.	Federale verrekenbare niet terugbetaalbare bestanddelen	822
A.	Bonificatie voor voorafbetalingen	822
1.	Toepassingsgebied	822
2.	Grondslag waarop de bonificatie wordt berekend	823
3.	Bonificatie	823
B.	Forfaitair gedeelte van de buitenlandse belasting	824
III.	Federale en gewestelijke terugbetaalbare belastingkredieten	827
A.	Federale belastingkredieten	827
1.	Belastingkrediet voor kinderen ten laste en alleenstaande met kinderlast	827
a.	Algemeen	827
b.	Berekening	828
c.	Gemeenschappelijke aanslag	829
d.	Uitgesloten van het belastingkrediet	829
e.	Verrekening	830
2.	Belastingkrediet voor uitgaven voor kinderoppas	830
3.	Belastingkrediet omwille van investeringen met eigen middelen	830
4.	Belastingkrediet voor lage activiteitsinkomsten	832
a.	Belastingkrediet als bedoeld in art. 289ter WIB	832
b.	Belastingkrediet als bedoeld in art. 289ter/1 WIB	835
B.	Gewestelijke belastingkredieten	836
1.	Dienstencheques	836
2.	Woonbonus	836
3.	Winwinlening	836
4.	Vriendenaandeel	840
IV.	Federale verrekenbare en terugbetaalbare bestanddelen	843
A.	Bedrijfsvoorheffing en voorafbetalingen	843
B.	Roerende voorheffing en fictieve roerende voorheffing	843
V.	Aanvullende gemeente- en agglomeratiebelastingen	844
	<i>Oefening</i>	849
	<i>Oplossing</i>	853
	<i>Geïndexeerde bedragen aanslagjaren 2021 en 2022</i>	869